

ВІДГУК

на дисертаційну роботу Куан Юань

«Методика запам'ятовування нотного тексту музичних творів студентами факультетів мистецтв у процесі інструментальної підготовки»,

подану на здобуття наукового ступеня

доктора філософії з галузі знань 01 — Освіта/Педагогіка

за спеціальністю 014 Середня освіта (Музичне мистецтво)

1. Актуальність обраної теми дисертації та її зв'язок з науковими планами, програмами та темами.

Потреба суспільства у розробці й застосуванні ефективних підходів до підготовки висококваліфікованих та конкурентоздатних творчих фахівців викликана реформуванням освіти у контексті вимог ХХІ століття. Вирішальним чинником є спрямування музичної освіти в стратегічному аспекті на запам'ятовування нотного тексту музичних творів студентами факультетів мистецтв у процесі інструментальної підготовки, оскільки без досконалого оволодіння матеріалом їх інтерпретація не може бути успішною. Тому формування у них умінь та навичок запам'ятовування нотного тексту музичних творів є одним із центральних завдань фахового навчання майбутніх спеціалістів мистецької спрямованості, що усвідомлюється науковцями у галузі теорії та методики мистецької освіти як цілком іманентна проблема, що впливає безпосередньо із самої природи педагогіки мистецтва. З огляду на вищезазначене тема дисертаційного дослідження Куан Юань «Методика запам'ятовування нотного тексту музичних творів студентами факультетів мистецтв у процесі інструментальної підготовки» є актуальною як з теоретичних, так і з практичних міркувань.

2. Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків та рекомендацій, їх достовірність та наукова новизна.

Високий ступінь достовірності результатів дослідження обраної проблеми Куан Юань підтверджується методологічною й теоретичною обґрунтованістю вихідних позицій представленої роботи, ґрунтовним теоретичним аналізом основних понять за темою дисертації, а саме: специфіки роботи трьохкомпонентно-функціональної системи пам'яті студентів факультетів мистецтв у процесі інструментальної підготовки — сенсорного регістру, короткострокової та довгострокової пам'яті. Саме ця система забезпечує розпізнання та сприйняття ознак нотного тексту музичних творів рецепторами сенсорного регістру, їх обробку в короткостроковій пам'яті, а також збереження засвоєної інформації у довгостроковій пам'яті та її відтворення у процесі інструментальної підготовки майбутніх фахівців. Окрім цього, достовірність результатів дисертаційної роботи також підтверджується не тільки різноманітністю науково-теоретичної та методологічної бази дослідження, а й виявленням причинно-наслідкових зв'язків між фізіологічним та психологічним аспектами формування технічно-ігрових умінь, між теоретичними знаннями в галузі музичної педагогіки й виконавства та практичною можливістю студентів втілити ці знання у процес запам'ятовування нотного тексту музичних творів.

Отриманню достовірних і обґрунтованих результатів сприяло застосування відповідного меті та завданням інструментарію дослідження, який складається із вдало підібраних автором теоретичних й емпіричних методів наукового пізнання. Дисертаційна робота базується на широкій джерельній базі (дисертаційні дослідження, автореферати, монографії, наукові статті у періодичних вітчизняних та зарубіжних виданнях, матеріали науково-практичних конференцій, круглих столів, електронних видань тощо), що висвітлюють абсолютно різні підходи та іноді протилежні погляди на розуміння означеної проблеми. Це дозволяє вести мову про належний рівень обґрунтованості наукових положень, отриманих результатів та вироблення методичних рекомендацій.

Обробка та критичний аналіз теоретичного матеріалу, а також проведені

емпіричні дослідження лягли в основу запропонованих автором положень і висновків щодо реальних шляхів вдосконалення процесу запам'ятовування нотного тексту музичних творів студентами факультетів мистецтв під час інструментальної підготовки, які забезпечують отримання запланованого результату щодо набуття студентами належного рівня сформованості досліджуваного феномену.

Наукова новизна результатів *дослідження* полягає в тому, що вперше: представлено новий концептуальний підхід до розв'язання наукової проблеми запам'ятовування нотного тексту музичних творів студентами факультетів мистецтв під час інструментальної підготовки; уточнено зміст музичної пам'яті студентів факультетів мистецтв, її структуру та специфіку функціонування кожної складової означеного феномену; розроблено поетапну методику цілеспрямованого запам'ятовування нотного тексту музичних творів студентами факультетів мистецтв під час інструментальної підготовки з доцільним застосуванням їх довільної та мимовільної пам'яті. Удосконалено методи та прийоми доцільного застосування довільної та мимовільної пам'яті студентів факультетів мистецтв як для запам'ятовування нотного тексту музичних творів, так і для п'ятифазного формування виконавських навичок під час інструментальної підготовки. Подальшого розвитку дістали форми та методи педагогічного управління процесом запам'ятовування нотного тексту музичних творів студентами факультетів мистецтв під час інструментальної підготовки.

Таким чином, вважаємо за доцільне підтвердити новизну наукових результатів Куан Юань, пов'язану з теоретичним обґрунтуванням та експериментальною перевіркою ефективності педагогічних умов, а також розробкою структурно-функціональної моделі запам'ятовування нотного тексту музичних творів студентами факультетів мистецтв у процесі інструментальної підготовки (стор. 182).

3. Значущість результатів дослідження для науки і практики.

Значущість одержаних Куан Юань результатів для педагогічної науки полягає у:

- теоретичному обґрунтуванні, розробленні та упровадженні структурно-функціональної моделі запам'ятовування нотного тексту музичних творів студентами факультетів мистецтв під час інструментальної підготовки у процес фахового навчання, ефективність якої була доведена дослідно-експериментальною роботою, зокрема, проведенням формувального експерименту;

- поглибленні науково-теоретичних уявлень щодо сутності понять «музична пам'ять студентів факультетів мистецтв», «п'ятифазне формування виконавських навичок», «довільне і мимовільне опанування музичною інформацією» тощо;

- подальшому розвитку форм та методів педагогічного управління процесом запам'ятовування нотного тексту музичних творів студентами факультетів мистецтв під час інструментальної підготовки тощо.

- можливості повної або часткової екстраполяції розробленого методичного забезпечення з проблеми запам'ятовування нотного тексту музичних творів студентами факультетів мистецтв у процес їх інструментальної підготовки;

- можливості використання низки інноваційних положень дисертації, авторських методів та прийомів цілеспрямованого запам'ятовування нотного тексту музичних творів студентами факультетів мистецтв під час інструментальної підготовки у розробці навчально-методичних посібників, методичних рекомендацій, типових, робочих та освітніх програм з навчальних дисциплін «Методика навчання гри на музичних інструментах», «Психологія музично-виконавської діяльності» та «Музична педагогіка».

4. Структура та зміст дисертації, її завершеність і відповідність встановленим вимогам щодо оформлення такого типу наукових праць.

Структура роботи є логічною, відрізняється збалансованістю обсягу розділів та підрозділів, узгодженістю поставлених завдань дослідження і сформульованих

висновків. Дисертаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків до кожного з розділів, списку використаних джерел до кожного з розділів, додатків.

Зміст й оформлення дисертації відповідають вимогам, які ставляться до такого типу наукових робіт. Зміст дисертації написано грамотно, стиль викладу матеріалів досліджень, наукових положень, висновків і рекомендацій доступний для їх сприйняття.

Основні положення дисертації Куан Юань повно висвітлено в 5 одноосібних наукових працях, з яких: 2 статті у фахових наукових виданнях України з педагогіки, 1 стаття у міжнародному науковому виданні, 2 роботи апробаційного характеру.

5. Дискусійні положення/зауваження до дисертації.

Відзначаючи наукову вартість і практичну значимість дисертаційного дослідження Куан Юань, слід висловити ряд зауважень/побажань.

1. У першому розділі дисертації сутність музичної пам'яті студентів факультетів мистецтв ретельно розглянуто з позицій різних психологічних теорій пам'яті, зокрема з позицій асоціативної теорії пам'яті, біхевіоризму та гештальтпсихології, а також з позицій її трьохкомпонентної структури. Разом з тим, поза увагою Куан Юань залишилась двокомпонентна теорія пам'яті, якій у середині ХХ століття надавалось неабиякого значення в розвитку професійної майстерності будь-яких фахівців.

2. У дисертації охарактеризовано й конкретизовано змістове наповнення кожної структурно-функціональної складової музичної пам'яті студентів факультетів мистецтв. Виникає питання: чому не деталізовано специфіку взаємодії механізмів функціонування всіх складників цього феномену?

3. Для пошуку ефективних форм та методів удосконалення процесу запам'ятовування нотного тексту музичних творів студентами факультетів мистецтв під час інструментальної підготовки проводилось анкетування всіх учасників констатувального експерименту. Чому було застосовано тільки

дихотомічну анкету закритого типу? Чи розглядалися й інші види та типи анкет?

4. У підрозділі 3.2 представленої дисертації зазначено, що стартовою основою ефективності процесу запам'ятовування нотного тексту музичних творів студентами факультетів мистецтв під час інструментальної підготовки виступає їх мотивація. Водночас, доцільно було б теоретично обґрунтувати і конкретизувати послідовність педагогічних дій, спрямованих на формування такої вмотивованості.

5. Під час розгляду музичної пам'яті студентів факультетів мистецтв як феномену психолого-педагогічних досліджень вказується, що діяльність означеного феномену пов'язується з явищем «... інтерференції, яке потрібно розглядати в площині складності структурування інформації» (дис. стор. 30). На нашу думку, в авторській методиці було б доцільним висвітлити специфіку структурування музичної інформації для уникнення процесу інтерференції під час запам'ятовування нотного тексту музичних творів студентами факультетів мистецтв.

Втім, зазначені вище зауваження/побажання не впливають на загальну позитивну оцінку дисертаційної роботи. Їй притаманні оригінальність, наукова новизна, високий теоретико-методологічний рівень, глибина підходів до визначення сутності та педагогічного потенціалу фахового навчання майбутніх учителів музики з урахуванням освітнього середовища для розроблення педагогічних умов і принципів запам'ятовування нотного тексту музичних творів студентами факультетів мистецтв у процесі інструментальної підготовки.

Висновок. Дисертаційна робота Куан Юань «Методика запам'ятовування нотного тексту музичних творів студентами факультетів мистецтв у процесі інструментальної підготовки» є завершеним науковим дослідженням, виконаним автором самостійно на актуальну тему. Проведення цього дисертаційного дослідження дозволило отримати нові науково обґрунтовані результати, що в сукупності вирішують важливе наукове завдання, яке полягає в теоретичному обґрунтуванні й експериментальній перевірці структурно-функціональної моделі

запам'ятовування нотного тексту музичних творів студентами факультетів мистецтв у процесі інструментальної підготовки.

Враховуючи актуальність, новизну, важливість одержаних автором наукових результатів, їх обґрунтованість і вірогідність, а також значну практичну цінність сформульованих положень і висновків, слід констатувати, що дисертаційна робота «Методика запам'ятовування нотного тексту музичних творів студентами факультетів мистецтв у процесі інструментальної підготовки» відповідає вимогам наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження Вимог щодо оформлення дисертації» (zareєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2017 року за № 155/30023), а також вимогам пунктів 9–18 «Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії» (затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06 березня 2019 року № 167), а її автор — Куан Юань — заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 01 — Освіта/Педагогіка за спеціальністю 014 Середня освіта (Музичне мистецтво).

Офіційний опонент:

доктор педагогічних наук, професор,
декан педагогічного факультету
Кам'янець-Подільського національного
університету імені Івана Огієнка

Віктор ЛАБУНЕЦЬ

